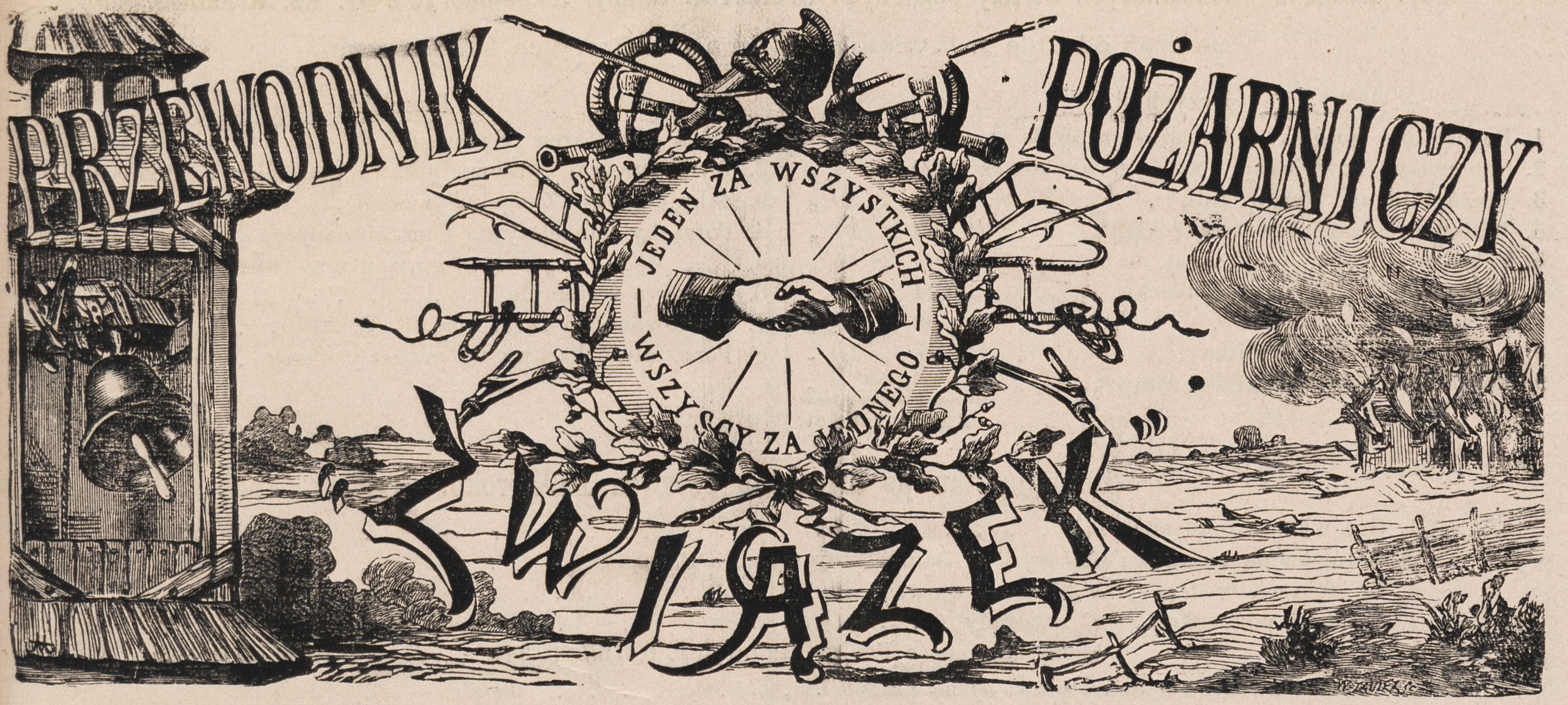
Rok VII. Miesiąc Lipiec 1893. Nr. 7.

Organ Towarzystw ochotniczych straży pożarnych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi 1. każdego miesiąca. Redakcya i Administracya we Lwowie, Rynek 17. I. p.

Przedpłata: W miejscu rocznie 2 złr. 40 cnt., półrocznie 1 złr. 20 cnt. — Z przesyłką rocznie 2 złr. 80 cnt., półrocznie 1 złr. 40 cnt.

Zestawienie rachunkowe

funduszów „Związku" Ochotniczych Straży pożarnych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem

za czas od dnia 1. Stycznia do dnia 31. Marca 1893. roku.

Przychód.

1. Pozostałość kasowa z Grudnia 1892 . . .	227 zła.	70 ct.
2. Subwencya Wydziału krajow. za r. 1893. .	2.000 „	— „
3. Zwrot a conto pobranej zaliczki przez sekretarza	30 „	— „
4. Przedpłata na „Przewodnik Pożarniczy" .	26 „	88 „
5. Wkładki od Towarzystw strażackich . .	188 „	85 „
6. Pobrane z depozytu do kasy podręcznej .	2.323 „	72 „
Razem . . .	4.797 złr.	15 ct.

Rozchód.

1. Płaca sekretarza „Związku" i mundurowe	349 złr.	99 ct.
2. Czynsz za lokal kancelaryi „Związku" (za czas od 1. Lipca 1892 do 30. Czerwca 1893)	200 „	— „
3. Prenumerata gazet obcych dla "Związku"	24 „	74 „
4. Zakupno modeli dla „Związku"	5 „	30 „
5. Wydawnictwo „Przewodnika" i porto . .	103 „	50 „
6. Koszta lustracyi Straży	25 „	30 „
7. Koszta podróży Delegatów Rady zawiad. .	94 „	92 „
8. Zapomogi strażom udzielone	60 „	20 „
9. Książki, atlasy i szpada (inwentarzowe) .	38 „	30 „
10. Wydatki kancelaryjne i manipulacyjne .	39 „	10 „
11. Portorya i stemple	31 „	88 „
12. Ulokowano na książeczce B. k. L. C. 90 .	2.000 „	— „
13. Zakupiono 1.500 złr. w. a. Listów Banku kraj. $4^1/_2$% za	1.523 „	72 „
14. Pozostałość kasowa na II. kwartał . . .	300 „	20 „
Razem . . .	4.797 złr.	15 ct.

Stan majątku po dzień 31. Marca 1893 roku.

1. Gotówka w ręku skarbnika		300 złr. 20 ct.
2. Gotówka na rachunku bieżącym L. C. 90		1.272 „ 03 „
3. W efektach w depozycie Banku krajowego		8.810 „ — „
4. Fundusz pożyczkowy: *a)* u Straży	525 złr. — ct.	
b) na książeczce Banku kraj. Nr. 6.876 . .	593 „ 16 „	1.118 „ 16 „
5. Zaliczki zwrotne u Sekretarza: *a)* na płacę	120 złr. — ct.	
b) do wyrachowania	15 „ — „	135 „ — „
6. Zapas druków		165 „ 63 „
7. Zapas Podręcznika		655 „ 90 „
Razem		12.456 złr. 92 ct.

Zestawienie rachunkowe

Kasy „Związku“ Ochotniczych Straży pożarnych Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem

za czas od dnia 1. Kwietnia do dnia 30. Czerwca 1893. roku.

Przychód.

1. Pozostałość gotówki z I. kwartału 1893	300 złr.	20 ct.
2. Subwencya Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie	1.000 „	— „
3. Przedpłata na "Przewodnik"	4 „	20 „
4. Wkładki Towarzystw strażackich	30 „	80 „
5. Pobrane z depoz. Banku kraj. do kasy podr.	600 „	— „
6. Procenta od walorów i gotówki	224 „	06 „
7. Ze sprzedaży druków	32 „	— „
8. „ „ Podręcznika	27 „	30 „
9. Zwrot a conto zaliczki Sekretarza	30 „	— „
Razem	2.248 złr.	56 ct.

Rozchód.

1. Płaca Sekretarza „Związku“	249 złr.	99 ct.
2. Wydawnictwo „Przewodnika“ i podatek	134 „	40 „
3. Zakupno dla „Związku“ modeli	64 „	05 „
4. Potrzeby kancelaryjne i manipulacyjne	8 „	80 „
4. „ „ inwentarzowe	19 „	30 „
6. Portorya i stemple	11 „	44 „
7. Ulokowano na rach. bież. L. C. 90	1.224 „	06 „
8. Pozostałość kasowa na przyszły okres	536 „	52 „
Razem	2 248 złr.	56 ct.

Stan majątku po dzień 30. Czerwca 1893 roku.

1. Gotówka w ręku skarbnika			536 zł.	52 ct.
2. Gotówka na rachunku bieżącym w Banku krajowym L. C. 90			1.896 „	09 „
3. W efektach w depozycie Banku krajowego Nr. 331			8.810 „	— „
4. Fundusz pożyczkowy: *a)* u Straży	475 złr.	— ct.		
b) na książeczce Banku krajow. Nr. 6.876	654 „	25 „	1.129 „	25 „
5. Zaliczki zwrotne u Sekretarza: *a)* na płacę	90 złr.	— ct.		
b) do wyrachowania	15 „	— „	105 „	— „
6. Zapas druków sprzedajnych			133 „	63 „
7. Zapas podręcznika a 70 ct.			628 „	60 „
Razem			13.239 złr.	09 ct.

We Lwowie dnia 30. Czerwca 1893.

Zastępca Naczelnika: *Dr. Alfred Zgórski.*

Skarbnik: *Bruno Hryniewicz.*

Fachowe próby z sikawkami

przez Antoniego Szczerbowskiego.

Celem zapobieżenia sporom i częstokroć procesom sądowym, pomiędzy strażami, względnie gminami, które sikawki nabywają, a fabrykantami, którzy takowych dostarczają, tudzież celem udzielenia pomocy i rad tym strażom i gminom przy nabywaniu sikawek i próbowaniu tychże, VI walny zjazd strażacki we Lwowie uchwali następujące wzory, według których najpierw fabrykanci a następnie straże ogniowe lub gminy nabyte sikawki próbować mają.

I. Każda straż ogniowa i każda gmina, postanowiwszy nabyć dla siebie sikawkę, winna przed zamówieniem tejże, zażądać od fabrykanta kosztorysu i na podstawie tegoż zawrzeć ugodę. Ugodę zawiera się na piśmie i stawia warunek, aby fabrykant dostawić się mającą sikawkę według uchwalonych wzorów wypróbował i wynik próby nabywającym równocześnie ze sikawką oddał.

Wynik próby sikawki rozkłada się na pięć części.

Część pierwsza.

Do tej części należy krótki opis rodzaju sikawki, a mianowicie czy ona jest jedno lub dwucylindrowa, jedno lub dwuprądowa, dwu lub czterokołowa, stale do wozu przytwierdzona lub do zdejmowania, czy ręczna, parowa lub zapomocą innej siły poruszana. Do tej części należy dalej wyszczególnienie dodatków do sikawki, ceny, firmy fabrykanta, tudzież roku, miesiąca i dnia wykonania próby sikawki, wreszcie podpisy przy próbie obecnych. Do sikawki mają być dodane przynajmniej dwa kauczukowe węże ssące po 2 mtr. długości z miedzianem cedzidłem; do sikawek dwuprądowych: 2 rury prądowe z 4 wylotami (pyszczkami) i dwa kawałki gumowanego węża tłoczącego po 2 metry długości; francuski klucz do śrub, inne śruby do mechanizmu sikawkowego i do wozu, konewkę na oliwę i latarnię.

Wzór I.

Firma fabrykanta ....

Rodzaj sikawki ....

....

....

Dodatki do sikawki ....

....

....

Cena sikawki: ....

Rok, miesiąc i dzień odbytej próby: ....

Podpisy:

Fabrykanta: ....

Burmistrza, naczelnika straży lub naczelnika gminy: ....

Innych świadków: ....

....

Część druga.

Do tej części należy wynik przeglądu sikawki, uskutecznionego zapomocą następującego wzoru:

Wzór II.

L. bieżąca	Części składowe sikawki	Ilość, konstrukcya, materyał i jakość	Dokładność wykonania i błędy
1	Budowa wozu		
2	Cylindry		
3	Tłoki		
4	Drążki tłokowe		
5	Wentyle		
6	Wietrznik ssący		
7	Wietrznik tłoczący		
8	Otwory tłoczące		
9	Kurki do wody		
10	Dźwignia		
11	Pufry		
12	Skrzynia na wodę		
13	Rury prądowe		
14	Pyszczki (wyloty)		
15	Węże ssące		
16	Węże tłoczące		

Uwagi:

ad l. b. 1.

Części drzewne wozu sikawkowego powinny być ze suchego materyału bez sęków, a części żelazne z żelaza nie spalonego i bez rys. Wszystkie zaś części sikawki oprócz wietrzników, powinny być poskręcane śrubami. Jeżeli wóz sikawkowy jest na resorach, to powinien posiadać takie śruby, które zapobiegają wstrząśnieniom i kołysaniom całego mechanizmu sikawkowego. Przy czterokołowych sikawkach, przednie koła i osie urządzone być mają do całkowitego skrętu.

ad l. b. 2.

Cylindry powinny być dwa zupełnie jednakie lub jeden podwójnie działający, z bronzu lub przynajmniej z mosiądzu, umieszczone poziomo, pionowo lub skośnie, szerokość ich średnicy nie powinna u sikawek do zdejmowania 130 mm., u sikawek wozowych 160 mm. przenosić.

ad l. b. 3.

Tłoki z bronzu lub przynajmniej z mosiądzu doszlifowane, zaś manszety ze skóry do nich należące nie więcej jak 25 mm. szerokie.

ad l. b. 4.

Drążki tłokowe z najlepszego żelaza.

ad l. b. 5.

Wentyle z bronzu lub przynajmniej mosiądzu, muszą być tak umieszczone, aby dostęp do nich był łatwy i prędki, mogą być kuliste, stożkowate lub klapkowe.

ad l. b. 6.

Wietrznik ssący miedziany, dokładnie lutowany.

ad l. b. 7.

Wietrznik tłoczący również miedziany i dokładnie lutowany.

ad l. b. 8.

Otwory tłoczące o normalnych gwintach Nr. 6.

od l. b. 9.

Kurki do puszczania i zamykania wody przy dwuprądowych sikawkach mają być dwa, nadto przy sikawkach do zdejmowania wewnątrz skrzyni umieszczone.

od l. b. 10.

Dźwignia kuta z żelaza i tak umieszczona, aby przy sikawkach stale do wozu przymocowanych najwyższy jej stan nie więcej jak 1900 mm., a najniższy nie więcej jak 600 mm. wynosił zaś przy sikawkach do zdejmowania najwyższy stan 1500 mm. najniższy 450 mm.

od l. b. 11.

Pufry ze stali, kauczuku lub innego materyału.

od l. b. 12.

Skrzynia na wodę metalowa, zazwyczaj z żelaza.

od l. b. 13.

Rury prądowe z miedzi, skórą obwinięte.

od l. b. 14.

Pyszczki (wyloty) o różnych przekrojach.

od l. b. 15.

Węże ssące zaopatrzone w mosiężne lub brązowe ześrubowania.

od l. b. 16.

Węże tłoczące parciane lub gumowane, zaopatrzone w normalne gwinty.

Część trzecia.

Do tej części należy wynik pomiaru sikawki, sporządzony według następującego wzoru:

Wzór III.

L. bieżąca	Wyszczególnienie	Miara w milimtr.	Uwaga (Sposób mierzenia)
1	Średnica cylindrów		
2	Wysokość skoku tłoka		
3	Długość dźwigni od środka podparcia do środka kolanka drążka tłokowego		
4	Długość dźwigni od środka podparcia do środka drążka do pompowania		
5	Najwyższe położenie dźwigni od ziemi		
6	Najniższe położenie dźwigni od ziemi		
7	Przekrój otworu węża ssącego		
8	Przekrój pyszczków (wylotów)		
9	Szerokość skórzanych manszetów		

Uwagi:

ad l. b. 1.

Mierzy się przy wyjętym tłoku zapomocą cyrkla lub w braku tegoż kładzie się miarę milimetrową na poprzek otworu cylindrowego i z miary odczytuje tegoż szerokość.

ad l. b. 2.

Przyciska się dźwignię sikawki z największą gwałtownością na jedną stronę, następnie wsunąwszy do środka miarę milimetrową w ten sposób, aby do ścian jego przylegała i tak daleko, aż dotknie wierzchniej krawędzi tłoka, mierzy się i odczytuje w milimetrach tę odległość od górnej krawędzi cylindra do wierzchniej krawędzi tłoka. Następnie z równą gwałtownością przyciska się drugą połowę dźwigni, w ten sposób tłok, który dawniej spoczywał na dnie cylindra, obecnie podniesie się do wierzchu, tutaj znów w powyżej opisany sposób, mierzy się tę drugą po podniesieniu tłoka powstałą odległość od górnej krawędzi cylindra do wierzchniej krawędzi tłoka. Różnica tych pomiarów wykazuje wysokość skoku tłoka.

ad l. b. 3.

Mierzy się długość od środka podparcia dźwigni do osi czopa, zapomocą którego drążek tłoka do dźwigni jest przymocowany.

ad l. b. 4.

Odległość od środka podparcia dźwigni do środka drążka dźwigni.

ad l. b. 5.

Podnosi się jednę połowę dźwigni do możliwie najwyższego stanu i mierzy odległość od środka drążka dźwigni do poziomu ziemi.

ad l. b. 6.

Obniża się tę samą połowę dźwigni do możliwie najniższego stanu i mierzy tak jak wyżej.

ad l. b. 7.

Mierzy się cyrklem lub miarą milimetrową średnicę otworu węża ssącego.

ad l. b. 7.

Mierzy się także cyrklem lub miarą milimetrową.

ad l. b. 8.

Również cyrklem lub miarą milimetrową.

ad l. b. 9.

Taksamo.

Część czwarta.

Do tej części należy wynik właściwej próby uskutecznionej na podstawie niniejszego wzoru.

Wzór IV.

L. bieżąca	Wyszczególnienie		Miara, ilość lub ciężar		Uwaga	
1	Do obniżenia dźwigni użyto . . .		......Kg.			
2	Próba ciśnienia powietrza	Najwyższe położenie wskazówki wacuummetra . . . . . Obniżenie w ciągu 2 minut .	.... } cm.			
3		Najwyższe położenie wskazówki manometra . . . . . Obniżenie w ciągu 2 minut .	.... } atmosfer			
4	Próba ciśnienia wody	Najwyższe położenie manometra Obniżenie w ciągu 2 minut .	.... } atmosfer			
5		Ilość ludzi do pompowania				
6		Ilość w przeciągu minuty napompowanej wody.	.......ltr.			
7		Ilość podwójnych skoków tłoka w przeciągu 1 minuty				
8		Pozioma długość prądu	mtr.	szer. pyszczka (wylotu)	Ilość skoków tłoka w przeciągu ½ minuty	Jakość prądu
9		Najwięcej oddalone krople				
10		Największa ilość spadłej wody				

Uwagi:

ad l. b. 1.

Na końcu dźwigni zawiesza się tyle ciężarków, ile do jej obniżenia potrzeba.

ad l. b. 2.

Do otworu ssącego przykręca się przyrząd zwany wacuummetrem i pompuje się tak długo, dopóki słupek rtęci w tym przyrządzie nie przybierze pewnego stałego punktu. Słupek ten powinien się wznieść przynajmniej do 44 cm., a może spaść powoli w ciągu dwóch minut o nie więcej jak 10 cm.

ad l. b. 3.

Do otworu tłoczącego przykręca się przyrząd zwany manometrem i również pompuje tak długo, dopóki wskazówka tego przyrządu nie przybierze stałego punktu. Manometr powinien przy tej próbie wskazywać najmniej dwie atmosfery, a w ciągu dwóch minut tylko o $\frac{1}{3}$ część opaść.

ad l. b. 4.

Postępuje taksamo z tym dodatkiem, że próba ta odbywa się z wodą. Manometr powinien conajmniej 10 atmosfer wskazywać.

ad l. b. 5.

Zapisuje się ilość przy powyższej próbie ciśnienia wody do pompowania użytych ludzi, których liczba nie może być taką, jakiej się przy zwykłym ruchu sikawki używa, lecz tylko jedną trzecią część lub połowę wynosić powinna.

ad l. b. 6.

Naczynie o dość znacznej objętości ustawia się przy sikawce w oddaleniu około 2 metrów wynoszącym. Do otworu tłoczącego przykręca się węża tłoczącego gumowanego 2 metry długości wynoszącego bez rury prądowej. Sikawkę ustawia się w takim miejscu, aby wodę ssała z głębokości nie więcej jak 2 metry wynoszącej. Tak ustawiwszy sikawkę, rozpoczyna się pompować i gdy woda dójdzie do ujścia węża tłoczącego, węża tego wkłada się do przygotowanego naczynia i pompuje przez jednę minutę. Przy tej próbie uważać należy, aby wykonać 60, a najmniej 55 podwójnych skoków tłoka. W końcu przemierza się litrem napompowaną wodę.

ad l. b. 7.

Tu się zapisuje ilość podwójnych skoków tłoka podczas poprzedniej próby wykonanych.

ad l. b. 8.

Tę próbę wykonuje się zapomocą dwumetrowego węża gumowanego, wylotu 9—11 mm. wynoszącego, przy użyciu 10—12 ludzi. Przy tej próbie należy silnie pompować liczyć ilość podwójnych skoków tłoka w pierwszej połowie minuty i wylot pod kątem 42—45 stopni wynoszącym trzymać.

ad l. b. 9.

Mierzy się zapomocą miary metrowej przestrzeń od wylotu do miejsca, gdzie ostatnie najbardziej oddalone krople wody spadły, przekrój pyszczka, ilość podwójnych skoków tłoka w przeciągu pół minuty, wreszcie jakość prądu.

ad l. b. 10.

Również zapomocą miary metrowej odległość od wylotu, do miejsca, w którym spadło najwięcej wody.

Część piąta.

Obejmuje wynik obliczeń według poniżej umieszczonego wzoru uskutecznić się mających.

Wzór V.

L. bieżąca	Wyszczególnienie	Wynik	Uwaga
1	Objętość cylindrów	ltr.	
2	Teoretyczna wydatność wody przy 60 podwójnych skokach tłoka		
3	Prawdziwa wydatność wody przy 60 podwójnych skokach tłoka		
4	Stosunek teoretycznej do prawdziwej wydatności wody		
5	Zdolność ssania wody		
6	Stosunek pomiaru dźwigni		
7	Obciążenie dźwigni		

Uwagi:

ad l. b. 1.

Średnicę cylindra mnoży się przez siebie, a następnie przez liczbę Ludolfa (3·1416), iloczyn dzieli się przez 4 i znów mnoży przez wysokość skoku tłoka i przez 2.

Przykład:

Śr = 100 mm. — Wys. = 225 mm.

$$\text{Objętość} = \frac{100 \times 100 \times 3{\cdot}1416}{4} \times 225 \times 2 =$$

100×100

$10000 \times 3{\cdot}1416$

$31416 : 4 = 7854 \times 225$

34   39270

21   15708

16   15708

$1767150 \times 2 =$ **3·534300** litrów.

ad l. b. 2.

Objętość cylindrów mnoży się przez 60.

Przykład:

Obj. = 3·5343 l.

Teor. wyd. wody = 3·5343 × 60

212·0580 litrów.

ad l. b. 3.

Ilość litrów w przeciągu minuty napompowanej wody (wzór IV. l. b. 6.) dzieli się przez ilość podwójnych skoków tłoka w przeciągu 1 minuty (wzór IV. l. b. 7.) i wreszcie mnoży przez 60.

Przykład:

Ilość wody = 100 l. — Ilość skoków tłoka 55.

Pr. wyd. wody = 100 × 60 / 55 = 6000 : 55 = **109·09**

500
500

ad l. b. 4.

Prawdziwą wydatność wody mnoży się przez 100, a iloczyn dzieli przez teoretyczną wydatność.

Przykład:

Prakt. wyd. = 152·7 l. — Teor. wyd. = 160·2 l.

Stosunek w procentach = 152·7 × 100 / 160·2 = 15270 : 160·2 =

= 152700 : 1602 = **95·31%**

14418
8520
8010
5100
4806
2940
1602
1338

ad l. b. 5.

Poniżej umieszczona tabelka służy do oznaczenia w każdym poszczególnym wypadku do jakiej wysokości zdolną jest sikawka ssać wodę.

Wysokość słupka rtęci w wakumetrze	Zdolność ssania wody do wysokości	Wysokość słupka rtęci w wakumetrze	Zdolność ssania wody do wysokości	Wysokość słupka rtęci w wakumetrze	Zdolność ssania wody do wysokości
1 cm.	13·6 cm.	7 cm	0·952 cm.	40 cm.	5·44 m.
2 cm.	27·2 cm.	8 cm.	1·08 cm.	50 cm.	6·80 m.
3 cm.	40·8 cm.	9 cm.	1·22 cm	60 cm.	8·16 m.
4 cm.	54·4 cm.	10 cm.	1·36 cm.	70 cm.	9·52 m.
5 cm.	68·0 cm.	20 cm.	2·72 cm.		
6 cm	81·6 cm.	30 cm.	4·08 cm.		

ad l. b. 6.

Długość dźwigni od środka podparcia do środka drążka do pompowania dzieli się przez długość dźwigni od środka podparcia do środka kolanka tłokowego.

Przykład:

Dł. II. = 310 mm. — Dł. I. 280 mm.

St. = 310 / 280 = 310 : 280 = **1·10**

300
200

ad l. b. 7.

Ciężar potrzebny do obniżenia dźwigni mnoży się przez długość dźwigni od środka podparcia do środka drążka do pompowania, a dzieli przez długość dźwigni od środka podparcia do środka kolanka tłokowego.

Przykład:

Ciężar = 3 Klg.

Dł. II. = 310 mm. — Dł. I. 280 mm.

Ob. dź. = 3 × 310 / 280 = 930 : 280 = **3·32**

840
900
600
40

Uwagi końcowe.

Przy zamówieniu sikawki należy żądać od fabrykanta trzech letniego poręczenia za jej trwałość, wykluczając atoli gwałtowne uszkodzenia, a badając przez niego podany kosztorys uwzględniać i stósować się do niżej podanych trzech tabelek, z których pierwsza wykazuje najmniejsze średnice węży ssących przy sikawkach o różnej średnicy cylindrów; druga przypuszczalna wydatność wody przy 60 podwójnych skokach tłoka w przeciągu jednej minuty dostarczyć się mającej, a trzecia przypuszczalną poziomą długość prądu.

Tabelka I.

Średnica cylindra w milim.	Wymaga najmniejszej śred. węża ssącego bez gwintu	Średnica cylindra w milim.	Wymaga najmniejszej średnicy węża ssącego bez gwintu
100		130	65 mm.
110	50 mm.	140	
115		145	70 mm.
120	60 mm.	160	75—90 mm.

Tabelka 2.

Średnica cylindra w milimtr.	Ilość ludzi do pompowania użytych	Przypuszczalna wydatność w ltr. na 1 m. przy 60 podw. skokach tłoka
100	8—10	160
110	10—12	180
115	10—12	200
120	12—14	220
130	14—16	250
140	16—18	300
145	16—18	320
160	18—20	380

Tabelka 3.

Średnica cylindra w milim.	Ilość ludzi do pomp. użytych	Szer. pyszczka w milimetr.	Przypuszczalna pozioma długość prądu w metr.
100	8 10	11—1[illegible]	25
110	10—12	12—13	26
115	10—12	13—14	28
120	12—14	13—15	28
130	14—16	14—16	30
140	16—18	15—16	33
145	16—18	15—16	34
160	18—20	16—18	36

Oświęcim dnia 20. maja 1893.

Ruch Towarzystw pożarnych.

Protokół

Walnego Zgromadzenia ochotniczej straży pożarnej w Dębicy z dnia 30. kwietnia 1893.

Obecni: przewodniczący Andrzej Szafraniec i tegoż zastępca Józef Augustynowicz oraz 26 czynnych członków ochotniczej straży pożarnej.

1. Przewodniczący konstatuje, że zaproszenie wystósowane na dzisiejsze walne zgromadzenie po myśli §. 13. statutu stowarzyszenia zostało wszystkim członkom doręczone, a gdy jawiło się 28 członków, a stowarzyszenie liczy członków 34, przeto przewodniczący uznaje po myśli §. 13. statutu stowarzyszenia komplet za dostateczny do powzięcia uchwał i otwiera walne zgromadzenie odczytaniem protokołu z ostatniego zgromadzenia, który walne zgromadzenie przyjąwszy do wiadomości potwierdza bez poprawki.

2. Przewodniczący zdaje sprawozdanie z czynności stowarzyszenia za rok ubiegły 1892, oświadczając, że stowarzyszenie odbyło ćwiczeń zwyczajnych 23, a wystąpiło przy uroczystościach miejscowych trzy razy.

3. Przewodniczący przedkłada sprawozdanie rachunkowe za rok 1892, z którego okazuje się, że dochód wynosił 188 zł. 14½ ct. a wydatki 202 zł. 61½ ct. pozostał przeto niedobór na rok 1893 w kwocie 14 zł. 47 ct. Walne zgromadzenie przyjmuje sprawozdanie rachunkowe do zatwierdzającej wiadomości i wybiera do komisyi szkontrującej Józefa Augustynowicza, Stanisława Gawlika i Tomasza Czajkowskiego.

4. Walne zgromadzenie wybiera jednogłośnie naczelnikiem Andrzeja Szafrańca, zastępcą naczelnika Józefa Augustynowicza, komendantami oddziałów Stanisława Stadnickiego, Wincentego Lorenza, Tomasza Czajkowskiego i Maksymiliana Jomasiewicza, zastępcami komendantów Tomasza Siepierskiego, Stanisława Gawlika, Piotra Brniaka i Jana Klimaszewskiego.

5. Przewodniczący komunikuje walnemu zgromadzeniu odezwę ochotniczej straży pożarnej w Bochni z dnia 5. kwietnia 1893 r. l. 19, zawiadamiającą, że w dniach od 6. do 13. sierpnia 1893. urządza kurs szkoły pożarnictwa, i zapraszającą do wysłania delegata na ten kurs szkoły pożarnictwa. Walne Zgromadzenie deleguje strażaka Kazimierza Kudłatego, asygnuje mu na koszta utrzymania z funduszu stowarzyszenia kwotę 16 zł. i należytość na kolej trzecią klasą tam i napowrót 1 zł. 62 ct., polecając mu, aby po ukończeniu kursu przedłożył naczelnikowi ochotniczej straży pożarnej świadectwo kwalifikacyjne z odbytego egzaminu.

6. Przewodniczący zawiadamia walne zgromadzenie, że Leon książę Sapieha, syn naczelnika krajowego związku ochotniczych straży pożarnych w Galicyi umarł. Walne zgromadzenie oddaje cześć pamięci zmarłego przez powstanie z miejsc i uchwala jednomyślnie urządzić kosztem stowarzyszenia żałobne nabożeństwo za spokój jego duszy.

7. Przewodniczący zawiadamia walne zgromadzenie, że walny zjazd strażacki odbędzie się w roku bieżącym we Lwowie w dn. 8. i 9. lipca i ograniczy się wyłącznie do czynności statutowych. Walne zgromadzenie uchwala, aby celem zastępywania stowarzyszenia dębickiego na walnym zjeździe wystawić pełnomocnictwo delegatowi innej straży ochotniczej pożarnej, która tamże przez swego delegata będzie reprezentowaną.

8. Przewodniczący zawiadamia walne zgromadzenie, że stowarzyszenie ochotniczej straży pożarnej przyjęło na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej w Dębicy. Walne zgromadzenie zatwierdza zawarty między strażą ochotniczą pożarną, a Radą gminną w Dębicy układ, a równocześnie zarządza pogotowie nocne od 1. maja b. r. po dwóch członków.

Na tem protokół zakończono i podpisano.

Andrzej Szafraniec, przewodniczący. *Józef Augustynowicz.*

Protokół.

Walnego Zgromadzenia w Kolbuszowej z dnia 25. Czerwca 1893.

Przewodniczy JW. hr. Tyszkiewicz. Obecni członkowie wspierający: WW. Bemben, Dr. Gorączko, Habel, ks. Klepko, Koblański, Krynicki, Smolarz, Smolecki i 32. członkowie czynni. Ze strony c. k. Starostwa Wny Kudelski c. k. prakt. koncept.

Miejsce zebrania sala Rady powiatowej początek posiedzenia god. 4. popołudniu. Po zagajeniu posiedzenia przez JW. prezesa i powiadomieniu zgromadzenia walnego, iż Najmiłościwiej nam panujący Cesarz udzielił ze swej prywatnej szkatuły 100 złr. na pomnożenie rekwizytów ogniowych, wniesiono trzykrotny okrzyk: „Niech żyje“ przystąpiono do porządku dziennego i uchwalono;

1. przyjąć bez zmiany odczytany z ostatniego posiedzenia protokół.

2. Przedłożone sprawozdanie z czynności Wydziału straży ochotn. ogniowej w Kolbuszowej za czas od dnia 1. stycznia do 25. czerwca 1893., w którym załatwiono następujące sprawy:

1. Uzyskano za szlachetnem wstawieniem się JW. hr. Tyszkiewicza i zatwierdzeniem tutejszego c. k. Starostwa od najmiłościwiej nam panującego najjaśniejszego pana zapomogę w kwocie 100 zł., które tymczasowo ulokowano na procent.

2. Uzyskano od miejscowej kasy zaliczkowej 20 zł., które to samo oddano na procent.

3. Zlustrowano przez członków Wydziału strażnicę, rekwizyta pożarnicze i przybory straży ochotn. ogniowej, która w tym celu wystąpiła i przekonano się, iż wszystko znajduje się w wzorowym porządku.

4. Nauka straży ochotn. ogniowej pod względem wykształcenia teoretycznego i praktycznego odbywa się ściśle według regulaminu Związku krajowego regularnie dwa razy na miesiąc, co udowadnia dziennik czynności przez nas zatwierdzony.

5. Z przyjemnością przychodzi nam zakomunikować Szanownemu zgromadzeniu walnemu, iż bardzo wiele osób obcych nawiedza nasze przybory i rekwizyta pożarnicze. Z nawiedzających mieliśmy między innemi i byłego attache podpółkownika ces. armii p. Podstawskiego.

6. Biblioteka przed 3. laty o 24 dziełach założona pomnożyła się do 128 książek historycznych i naukowych. W ruchu było w czasie powyższym 81.

7. Zaproponowane założenie kas pośmiertnych dla członków czynnych jest w toku.

8. Urządzono kosztem Towarzystwa nabożeństwo żałobne za duszę śp. księcia Leona Sapiehy byłego naczelnika straży ogn. jezierzańskiej.

9. Udzielono jednemu członkowi czynnemu zapomogę na pokrycie kosztów słabości.

10. Udzielono na podstawie §. 5. lit. c) statutu odznaki z wizerunkiem św. Floryana za długoletnią wzorową służbę podczas licznych pożarów członkom czynnym: Michałowi Olszańskiemu, Janowi Markusiewiczowi i Ignacemu Białkowi.

11. Uzyskano datek pieniężny od JW. hr. Tyszkiewicza na okrycie dziatwy szkolnej mniej zamożnych członków czynnych.

12. Sprawdzono stan kasy: A) funduszu administracyjnego, B. funduszu żelaznego.

Fundusz pierwszy miał w dochodzie .	. 220	zł.	- ct.
w rozchodzie .	. 218	„	54 „
z dniem dzisiejszym pozostało w gotówce .	. 1	zł.	46 ct.
ulokowanych na 5% .	. 185	„	50 „
czyli razem	. 186	zł.	96 ct.
fundusz drugi miał w dochodzie . .	. 95	„	59 „
w rozchodzie . .	. 73	„	50 „
z dniem dzisiejszym pozostało w gotówce .	. 22	zł.	09 ct.
na 4% członkom czynnym wypożyczonych	. 223	„	01 „
czyli razem	. 245	zł.	10 ct.

Funduszem pierwszym pokrywamy potrzeby preliminarzem objęte; funduszem drugim udzielamy pożyczki członkom czynnym na 4% do roku w tygodniowych ratach spłacane, i przekonaliśmy się, iż wydobyto wiele członków z rąk lichwiarskich i utworzono tymże o warunkach przystępnych kredyt do wykonania rzemiosła. To też członkowi czynni posiadając taką opiekę ze strony Wydziału stali się umiarkowani a w służbie pożarniczej z całem poświęceniem oddani.

13. Dzięki Opatrzności boskiej i częstym rewizyom kominów, strychów, e. c. t. przez naczelnika straży ogn. w obec delegacyi z gminy wysełanej nie mieliśmy ani jeden wypadek pożarowy.

14. Rekwizyta ogniowe i przybory reprezentują wartość . . . . . . 2.007 zł. -- ct.

do tego powyż wykazanych .	. 432	„	06 „
Ogólny majątek w kwocie	. 2.438	zł.	06 ct

Budynek strażniczy i jedna 4. kołowa sikawka dawnej konstrukcyi jest własnością gminy, wspinalnia w $^1/_3$ części własnością Towarzystwa w $^2/_3$ własnością gminy.

Ze sprawozdania powyższego acz skromnego przekona się Szanowne Zgromadzenie, iż pod względem dobrobytu dla naszego Towarzystwa nie tylko, że znaleźliśmy przychylność od najmiłościwiej nam panującego Najjaśniejszego Pana Franciszka Józefa I dla którego jesteśmy z całą lojalnością, przywiązani, ale i nadto szlachetne serce założyciela Straży ochotn. ogn. JW. hrab. Tyszkiewicza wytrwałego od r. 1874 aż dotąd, który nie tylko potrzeby Towarzystwa ale i pojedynczych członków czynnych lat 19 hojnie wspiera, dalej życzliwość P. T. członków wspierających, nakoniec szczere poświęcenie się członków czynnych do naszej instytucyi, to też na pierwszem miejscu łaska Najjaśniejszego Pana uświęcająca naszą 20 letnią pracę daje nam najlepszy dowód, iż tylko wytrwałością przy życzliwości bratniej pomocy jeszcze długie lata istnieć możemy na chwałę Panu Bogu i pożytek bliźniego, przyjęto do wiadomości.

3. zatwierdzić statut nowy na posiedzeniu Wydziału powiatowego w dniu 18 stycznia 1892 ułożony jednak z zmianami w §. 9. 13. 18. i 19. (zabierali głosy JW. prezes, PP. Dr. Gorączko, Krynicki, Smolecki, Bemben, ks. Klepko, ze straży ochotn. PP. Koblański, Dulski i Pomorski) zarazem postanowiono cały statut na czysto przepisać i na najbliższem posiedzeniu Wydziału ponownie przedłożyć celem skolacyonowania go pod względem zmienionych §. §.

4. zatwierdzić przedłożony preliminarz na r. 1893. uchwalony w całej osnowie a na wniosek WW. Dr. Gorączki, i Smoleckiego odnosić się co rok do Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie o zapomogę.

5. wybrać przez aklamacyę jednogłośnie JW. Zdzisława hr. Tyszkiewicza prezesem, Wgo Włodzimierza Krynickiego wiceprezesem, Aleksandra Koblańskiego naczelnikiem straży ogn., Michała Olszańskiego tegoż zastępcą: na członków do Wydziału. Wgo Józefa Dra Gorączko, Władysława Kamienobrodzkiego, Józefa Litynskiego i Franciszka Bembena — wszystkich na jeden rok, po uzyskaniu zatwierdzenia nowego statutu przeprowadzić wybory na lat 3.

6. wybrać do komisyi lustracyjnej rachunków za r. 1892. i 1893. WW. Gerstmana, ks. Klepko i Smolarza. Gdy nikt więcej głosu nie zabierał, odebrano przyrzeczenie od członków czynnych przed sztandarem, i na tem posiedzenie zakończono.

Aleksander Koblański.

Protokół.

Walnego Zgromadzenia ochotniczej Straży pożarnej w Nowymtargu z dnia 7. Maja 1893.

Obecnych 33. członków czynnych, 10 wspierających i 2 honorowych.

Posiedzenie zagaił o godzinie 2. pogołudniu Protektor i Burmistrz miasta Jakób Potkanowicz.

Protokół z ostatniego walnego zgromadzenia został jednogłośnie przyjęty.

Sprawozdanie komendy i rady strażackiej z czynności za rok 1892/1893. odczytane przez naczelnika Franciszka Kurasia przyjęto jednogłośnie do wiadomości, a na wniosek członka wspierającego P. Dra Ernesta Geislera, adwokata krajowego, udzielono jednomyślnie komendzie i Radzie strażackiej zupełne uznanie za gorliwą działalność i sumienne spełnianie przyjętych na siebie obowiązków.

Po odczytaniu sprawozdania kasyera Chlebowskiego przedstawił się dochód kasy w roku ubiegłym w sumie 270 złr. 82 ct. zaś rozchód 216 złr. 45. ct., a pozostałość kasowa na rok bieżący 54 złr. 37 ct. a. w. Dr. Marcin Kozłecki wniósł, aby pozycye rachunku odnoszące się do płacy sekretarza wykreślić, gdy się sprzeciwiają §. 15 statutu, jednakże wniosek ten na wniosek Pana Przewodniczącego odrzucono i kasie strażackiej, rewidentom kasy radzie strażackiej absolutorium z podziękowaniem uchwalono.

Przed przystąpienieniem do wyboru naczelnika i dwóch komendantów, członkowie czynni złożyli jednogłośnie naczelnikowi Franciszkowi Kurasiowi podziękowanie za energiczne kierownictwo i prosili go o przyjęcie na siebie i nadal tego obowiązku — poczem przystąpiono do głosowania i wyboru naczelnika, dwóch komendantów i kasyera kartkami, po obliczeniu których okazało się, że naczelnikiem wybrany został napowrót Franciszek Kuraś 41 głosami, a komendantem III. Odziału Jakób Bryniarski 31 głosami, wreszcie kasyerem P. Jakób Chlebowski 41 głosami.

W tem miejscu Dr. Marcin Kozłecki obstaje ponownie przy swoim wniosku, wskutek czego na wniosek Dra Ernesta Geislera uchwalono jednogłośnie przyjąć pozycye rachunku odnoszące się do płacy sekretarza jako zwrot wydatków połączonych z pełnieniem manipulacyi kancelaryjnej.

Wydelegowany z tutejszego c. k. Starostwa jako komisarz P. Szwedzicki uchwale tej się sprzeciwia i pozostawia takową w zawieszeniu.

Przewodniczący P. Jakób Potkanowicz jako Burmistrz miasta oraz P. Dr. Eernest Geisler adwokat krajowy i P. Jan Trybulec c. k. notaryusz — jako radni Miasta — składają imieniem Miasta, członków honorowych i wspierająch podziękowanie naczelnikowi i wszystkim czynnym członkom za gorliwą służbę i pełnienie obowiązków strażackich — i na tem posiedzenie zamknięto o godzinie 4. popołudniu. Zastępca naczelnika, *Janusz Mikiewicz.*

Kronika pożarów.

Brzeżany.

Dnia 17. maja br. o godzinie $11^1/_2$ przed południem wybuchł pożar we wsi Potutorach, o 7 klm. od Brzeżan odległej. O wybuchu pożaru oznajmiono przez pogotowie. Straż wyruszyła do pożaru z sikawką ssąco tłoczącą i przybyła na miejsce o godzinie $12^3/_4$ przed południem w liczbie 9 tow. pod komendą zastępcy naczelnika. Pożar wybuchł w szopie. Spaliło się 15 gospodarstw wiejskich i szkoła. Przyczyną pożaru była nieostrożność małego chłopca (podobno idyoty). Zarządzono dowóz wody od rzeki odległej przeszło 1 klm., bo we wsi brak studzien; obsadzono i zabezpieczono zagrożone sąsiednie budynki celem zapobieżenia rozszerzeniu się ognia. Od chwili przybycia straży, pożar nie rozszerzył się dalej i ograniczony został na palące się już objekty. Straż powróciła od pożaru o godzinie $5^1/_2$ wieczorem w tej samej liczbie. W pomoc przybyły: ochotnicza straż pożarna z Leśnik (10 klm.), pogotowia ogniowe z sikawkami z gmin Posuchowa, 3 km., z Żołnówki $2^1/_2$ klm. i z Rybnik 5 klm. Jeden włościanin mocno poparzony (głównie na twarzy) znajduje się w szpitalu. Gmina Potutory jak i inne, oprócz sikawek ssąco-tłoczących, sprowadzonych przez Radę powiatową, nie posiada zresztą żadnych przyborów ogniowych, ani beczkowozów; dlatego ratunek był nadzwyczaj utrudniony, zwłaszcza że budynki gęsto postawione, a silny wiatr południowo-wschodni rozszerzaniu się ognia sprzyjał. (Słomę spaloną niosło aż do Brzeżan.) Szkoła i dwa gospodarstwa były ubezpieczone w Tow. krakowskiem, czterech gospodarzy w „Feniksie“. *Maresch*, naczelnik.

Kamionka Strumiłowa.

Dnia 27. marca br. o godzinie 8 wieczór wybuchł pożar we wsi Łapajowie w domu l. 60 własności Jana i Katarzyny Białowąs. O wybuchu pożaru oznajmiono uderzeniem dzwonu alarmowego. Straż wyruszyła do pożaru zabierając sikawkę straży ochotniczej pożarnej, wózek rekwizytowy z wszystkiemi przyborami potrzebnymi do gaszenia ognia i przybyła na miejsce w przeciągu 20 minut w liczbie 17 towarzyszy, prócz naczelnika straży. Pożar wybuchł na strychu. Spalił się budynek mieszkalny. Przyczyna pożaru niewiadoma. Obstawiono sąsiedni dach, oraz sikawkami zabezpieczono sąsiednie domy i zlokalizowano pożar o godzinie $8^3/_4$, a o godzinie 11. powróciła straż do domu. W pomoc przybyła szkoła przemysłowa pod kierownictwem dyrektora szkoły z jedną sikawką i jednym beczkowozem. Jan Białowąs asekurowany w Towarzystwie Krakowskiem na kwotę 300 zł. Kinczyk Wawrzyniec asekurowany w towarzystwie tym samem na kwotę 500 zł., szkoda na 300 zł. *Paszkowski*, naczelnik.

Redaktor odpowiedzialny: Piotrowski Aleksander. Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych“.

Z Drukarni Pillera i Spółki we Lwowie.